

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 2011 r.

w sprawie trybu współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej Służby Więziennej lub konwoju

Na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa :

- 1) tryb współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, zwanej dalej „jednostką organizacyjną” lub w czasie konwojowania realizowanego przez Służbę Więzienną, zwanego dalej „konwojem”;
- 2) organy obowiązane do współdziałania, o którym mowa w pkt 1;
- 3) warunki użycia sił Policji na terenie jednostek organizacyjnych i w czasie konwojowania,
- jeżeli bezpieczeństwo nie może być zapewnione siłami i środkami własnymi Służby

Więziennej.

§ 2. 1. Dyrektor Generalny Służby Więziennej i Komendant Główny Policji w ramach współdziałania, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, zwanej dalej „ustawą”, wymieniają informacje mające wpływ na bezpieczeństwo jednostki organizacyjnej lub konwoju.

2. Właściwy kierownik jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, zwany dalej „kierownikiem”, i właściwy komendant powiatowy (miejski) Policji w ramach współdziałania, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy, wymieniają informacje mające wpływ na bezpieczeństwo jednostki organizacyjnej lub konwoju.

§ 3. W przypadku uzyskania informacji przez Komendanta Stołecznego, wojewódzkiego, powiatowego (miejskiego) Policji, zwanego dalej „komendantem Policji”, o możliwości wystąpienia zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej lub

konwoju, komendant Policji niezwłocznie przekazuje informację kierownikowi i w razie możliwości – dowódcy konwoju.

§ 4. 1. W przypadku wystąpienia zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej, o których mowa w art. 23 ust. 2 ustawy, kierownik lub osoba przez niego upoważniona, niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora okręgowego Służby Więziennej, oraz dyżurnego komendy powiatowej (miejskiej) Policji, właściwej ze względu na położenie jednostki organizacyjnej.

2. Jeżeli z rozwoju wydarzeń wynika, że bezpieczeństwo jednostki organizacyjnej nie zostanie przywrócone siłami i środkami własnymi, kierownik wzywa siły Policji zwracając się w tym celu z odpowiednim wnioskiem do komendanta Policji.

§ 5. 1. W przypadku wystąpienia zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa konwoju, dowódca konwoju niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji dyżurnego najbliższej komendy powiatowej (miejskiej) Policji i najbliższą jednostkę organizacyjną.

2. Jeżeli z rozwoju wydarzeń wynika, że bezpieczeństwo konwoju nie zostanie przywrócone siłami i środkami własnymi, dowódca konwoju wzywa siły Policji zwracając się w tym celu z odpowiednim wnioskiem do kierownika najbliższej jednostki organizacyjnej i dyżurnego najbliższej komendy powiatowej (miejskiej) Policji.

§ 6. 1. We wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 2, określa się rodzaj i zakres potrzebnego współdziałania.

2. Wniosek, o którym mowa w § 4 ust. 2, składa się pisemnie z wyjątkiem sytuacji wymagających natychmiastowego działania. W takich sytuacjach wniosek składa się ustnie i przy użyciu najszybszego dostępnego środka łączności i potwierdza pisemnie niezwłocznie po zakończeniu współdziałania.

3. Komendant Policji informuje wnioskującego kierownika o zakresie i terminie udzielonej pomocy.

4. W zależności od rozwoju i oceny sytuacji oraz stopnia naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej, kierownik lub osoba przez niego upoważniona, wspólnie z komendantem Policji, dokonują oceny konieczności rozszerzenia zakresu udzielonej pomocy, o której mowa w ust. 3.

§ 7. 1. Kierownik lub osoba przez niego upoważniona, w przypadku wprowadzenia sił Policji na teren jednostki organizacyjnej, informuje dowódcę sił Policji o aktualnej

sytuacji, posiadanych siłach i środkach własnych oraz przedstawia zadania do wykonania przez siły Policji i Służby Więziennej.

2. Działaniami Policji i Służby Więziennej na terenie jednostki organizacyjnej kieruje kierownik tej jednostki, natomiast siłami Policji, w czasie wykonywania zleconego zadania, dowodzi funkcjonariusz Policji.

3. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego albo wzięcia i przetrzymywania zakładnika, o uzbrojeniu i wyposażeniu skierowanych do działań funkcjonariuszy Policji i Służby Więziennej, decyduje, od momentu przybycia sił Policji, funkcjonariusz Policji dowodzący tymi siłami.

4. Kierownik zapewnia dokumentowanie działań Policji i Służby Więziennej, o których mowa w ust. 2, przy użyciu technicznych urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 lutego 2011 r. ¹⁾.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

W porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 października 2003 r. w sprawie trybu współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadkach zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa zakładów karnych lub aresztów śledczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1946), które na podstawie art. 272 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578).

Regulacje zawarte w projekcie określają obecnie przepisy *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 października 2003 r. w sprawie trybu współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadkach zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa zakładów karnych lub aresztów śledczych* (Dz. U. Nr 199 poz.1946), wydanego na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2002 r., Nr 207, poz. 1761, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie reguluje tryb współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej Służby Więziennej lub konwoju, jeżeli bezpieczeństwo nie może być zapewnione siłami i środkami własnymi, określa organy obowiązane do współdziałania między Służbą Więzienną a Policją w przypadkach zagrożeń o których mowa powyżej oraz warunki użycia sił Policji na terenie jednostek organizacyjnych Służby Więziennej i w czasie konwojowania.

Zmiany dokonane w projektowanym rozporządzeniu przede wszystkim dokonują systematyzacji i usprawnienia zasad i trybu współdziałania Służby Więziennej z Policją w przypadkach zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (zakładów karnych, aresztów śledczych) lub konwoju realizowanego przez Służbę Więzienną.

Pierwszą zmianą w porównaniu z obecnie obowiązującą regulacją, jest uregulowanie kwestii dopuszczających wezwanie sił Policji w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, zgodnie z którym siły Policji można wezwać w razie zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej albo konwoju w szczególności związanego z przygotowaniem, usiłowaniem lub dokonaniem zamachu terrorystycznego, napadem, buntem, zbiorowa ucieczką osadzonych, najściem tłumy, pożarem, katastrofą lub klęską żywiołową. Obecnie kwestie dopuszczające wezwania sił Policji określają przepisy rozporządzenia.

Drugą zmianą dokonaną w stosunku do obowiązującej regulacji jest określenie w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej form współdziałania Służby Więziennej z Policją w zależności od stopnia i rodzaju zagrożenia, o którym mowa

w art. 23 ust. 2 ustawy. Zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy, współdziałanie Policji może polegać na przekazaniu informacji, które mogą mieć znaczenie dla bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej lub osób pozbawionych wolności, zabezpieczeniu terenu jednostki organizacyjnej lub osób pozbawionych wolności, zabezpieczeniu terenu jednostki lub konwoju od zewnątrz, wprowadzeniu sił Policji na teren jednostki organizacyjnej, przywróceniu porządku na terenie jednostki lub w jej sąsiedztwie, wzmocnieniu sił Służby Więziennej, odparciu napadu, organizacji pościgu, ujęciu osób pozbawionych wolności lub ich ewakuacji.

Projektowane rozporządzenie reguluje sprawy wymiany informacji między organami Służby Więziennej i Policji oraz precyzyjnie wymienia organy tych służb właściwe do współdziałania. Ponadto w projekcie określone zostały warunki użycia sił Policji na terenie jednostek organizacyjnych Służby Więziennej i w czasie konwojowania. Warunkiem dopuszczającym użycie sił Policji w powyższych sytuacjach jest niemożność przywrócenia bezpieczeństwa przez Służbę Więzienną siłami i środkami własnymi. Kwestie dotyczące warunków i form użycia sił Policji zostały uregulowane w przywołanych powyżej art. 23 ust. 2 i ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej. Projektowane rozporządzenie w tym zakresie reguluje kwestie wymiany informacji między Służbą Więzienną a Policją, a także określa współdziałanie między tymi służbami w czasie użycia siły.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobów funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projekt rozporządzenia dotyczy funkcjonariuszy Służby Więziennej i funkcjonariuszy Policji działających wspólnie w przypadkach zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej Służby Więziennej lub konwoju.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

Projekt rozporządzenia został przesłany w ramach konsultacji społecznych do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa oraz do Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów.

W toku konsultacji społecznych Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów zgłosił do projektu następujące uwagi:

1) zaproponował aby siły Policji występowały wyłącznie jako uzbrojony funkcjonariusz lub pododdział albo oddział wyposażony w środki przymusu bezpośredniego.

Uwaga nie została uwzględniona, bowiem taka konstrukcja przepisu ograniczyłaby możliwość występowania sił Policji w sytuacji konieczności udzielenia pomocy przez pojedynczego nieuzbrojonego Policjanta lub grupę nieuzbrojonych funkcjonariuszy Policji. Ponadto takie rozwiązanie uniemożliwiłoby wykorzystanie negocjatora lub grupę negocjatorów, którzy z zasady powinni występować bez uzbrojenia. Również w przypadku włączenia funkcjonariusza Policji do zespołu doradców, którego zadaniem jest wypracowanie systemowych rozwiązań zaistniałych zagrożeń bezpieczeństwa, nie ma potrzeby aby Policjant posiadał broń. W większości przypadków dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa w zakładach karnych lub aresztach śledczych nie zachodzi potrzeba występowania sił Policji jako uzbrojonych formacji. Także występowanie uzbrojonych sił Policji na terenie jednostki, wezwanych w związku z potrzebą udzielenia pomocy podczas ewakuacji byłoby nieuzasadnione. W projektowanym wskazano Komendanta Policji jako osobę podejmującą decyzję o wyposażeniu i uzbrojeniu funkcjonariuszy Policji.

2) drugą propozycją było, aby w rozporządzeniu w sposób wyraźny ująć system udzielania pomocy medycznej uszkodzonym funkcjonariuszom.

Uwaga nie została uwzględniona, bowiem określanie zasad udzielania pomocy medycznej uszkodzonym funkcjonariuszom wykraczałoby poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej. Ponadto zasady udzielania pomocy osobom uszkodzonym, niezależnie od tego czy są nimi funkcjonariusze czy osadzeni, uregulowane są w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r.

o Policji oraz w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 2002 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. Nr 97, poz. 880), a w przypadku funkcjonariuszy Służby Więziennej przepisy ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

3) trzecią propozycja dotyczyła ustalenia w rozporządzeniu zakresu i zasady odpowiedzialności w przypadku użycia broni palnej.

Uwaga nie została uwzględniona, bowiem określanie zakresu i zasad odpowiedzialności w przypadku użycia broni palnej wykraczałby poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej. Ponadto wydanie decyzji o zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej może nastąpić tylko na zasadach zawartych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 września 1990 r. w sprawie określenia przypadków oraz warunków i sposobów użycia przez policjantów środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 70, poz. 410, z późn. zm.), a dla Służby Więziennej na zasadach zawartych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz użycia broni palnej lub psa służbowego przez funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz. U. Nr 147, poz. 983).

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym nie spowoduje konieczności wydatkowania dodatkowych środków z budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedstawione w projekcie rozporządzenia rozwiązania prawne nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania.

Koszty związane z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia pokrywane będą z wydatków bieżących więziennictwa.